

Lo Catalanista

Setmanari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan.

DIRECCIÓ, REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Calderón, 36.--Teléfono, 186.

Representació Administrativa á Barcelona
Llibreria de Alvar Verdagué: Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell.	2 rals al mes.
Fora.	8 » trimestre.
Un número sol.	0'20 ptas.
Anuncis á preus convencionals.	

Xampany Catalá de la acreditada marca **CODORNIU**
de San Sadurní de Noya.

Se ven en las confiterías de Pere Fornalleda, «La Confiansa» de Vila jermans, Rosendo Crous, Joseph Garriga, en la droguería de Joseph Formosa y en las principales fondas.

MEETINGS CONTRA 'LS LRATATS

VICH Y CALELLA.

Continuan á Catalunya las protestas contra 'ls tractats; Vich y Calella han fet sentir sa veu en defensa de sa industria y agricultura ferida de mort, ab los *meetings* verificats lo passat diumenge y dijous respectivament.

En nostra edició última, donarem compte dels que tingueren lloch á Reus y á Olot, avuy y en la mateixa forma anem á fer'ho dels de Vich y Calella.

Vich. Componían la presidencia, lo diputat per aquell districte D. Albert Russinyol, que tenia á sos costats los Srs. Badía Andreu, Romani, President del *Foment del treball nacional de Barcelona*; Planas y Casals, Font y Manxarell, Espinós y Bosch.

Ab 1500 espectadors en lo local, comensá 'l meeting llegint lo Secretari las adhesions al acte y seguint per torn los oradors sigüents: Srs. Font, Catá de la Torre, Solá, Espinós, Bosch y

Russinyol, que foren molt aplaudits per sos discursos tots en llengua catalana. Tant debó que ho vaigin fent aixís, encara que no ho creyém, donchs si á Vich feren aquest *tour de force*, creyem que hi obligaren las circunstancias.....

Lo *Diario Mercantil* de Barcelona ne fa una extensa resenya, terminant ab lo següent: «La nota del Meeting poguerem recullirla de boca d' un ilustre proteccionista, conspícuo abogat y home públich. *No hi ha hagut—digué—notas exageradas. Me 'n alegro, me 'n alegro. Aixís, aixís.*»

No sabém qui fou aquest pacífich, que ben poch deu estimar á la producció pátria quant ab tanta sumissió li agrada que s' defensi. Y aixís acertadament preguntava lo mateix *Diario Mercantil*: ¿Y ab aixó ni haurá prou?

Calella.—Quant se parlava d' organitzar lo *Meeting*, las notícias preliminars que 'n teníam poden sintetisarse ab quatre paraulas; «los de la costa de llevant volém protestar de las disbaixas de 'n Moret, volém un acte enérgich, estém fastigueijats del constant pasteig; per lo tant los que vinguin á pendrehi part que 's disposin á ferhocom cal; de lo contrari que no ho intentin» y á n' aquest efecte varen convidar á la Lliga Nacional de Productors.

Baix aquestas aspiracions, que son ingénitas en los productores que no volen veurers convertits en tributaris de las nacions extrangeras se portá á terme lo importantíssim *meeting* contra 'ls ruinosos tractats de comers en la xamosa vila de Calella.

A la arribada de las Comissions y representants de diferentas comarcas de Catalunya junt ab una lluida y numerosa representació de la premsa de Barcelona, foren saludats per una inmensa gentada qu' omplía de gom á gom los andens de la estació, presidida per l' Alcalde y los individuos de la Comissió organitzadora del *meeting*, quins seguidament indicaren als oradors que volían que l' acte resultés del tot enérgich, ja que consideravan que no era ab paliatius ni ab temperaments pacífichs, la mellor manera de salvar los interessos de la producció tant terriblement amenassats. Los hi advertim aixó—deyan—perque la experiencia ja nos ha demostrat los resultats que s' obtenen ab los procediments pacífichs y mansos adoptats fins are. Tenim l' exemple de Navarra, y ab lo seu mirall hem d' enmirallarnos y com ells estém disposats á defensarnos ab la mateixa dignitat y ab iguals energías.

Los oradors tots, compliren á satisfacció dels organitzadors, logrant ab sos rahonaments virils y contundents á la vegada que práctichs, fer interessar de tal manera á la concurrència que no cesava de aplaudirlos y aclamarlos ab delirant entusiasme.

Dirigiren la paraula á la concurrència los senyors don Pere Puig, de la casa Puig y C.^a de Vilanova; don Joseph Cabot, fabricant de géneros de punt de Mataró; don Antoni de P. Capmany, fabricant d' aquesta ciutat; don Joseph Llobet y Guri, fabricant de Calella; don Tomás Colomer, obrer de Mataró; don Joseph Ribas, obrer de Calella; don Joan Costa, de la Lliga de Productors; don Joan Ribas, redactor del setmanari *La Costa de Llevant*; don Ferrán Alsina, de la Lliga de Productors y don Joan Fargas, obrer de Calella. Seguidament se doná lectura de las conclusions que s' aprobaren per aclamació en mitj del general entusiasme.

CONCLUSIONS

VICH

1.ª Que convé á tot de totes maneres sostenir la reforma aranzelaria de 1891.

2.ª Felicitar á la comisió de tractats del senat, per haber reparat lo despreci en que s' havia tingut á l' opinió pública no cridantla á informar en la qüestió de tractats.

3.ª Demanar al Parlament que no autorisi la ratificació dels projectats convenis comercials.

4.ª Que en lo cas de que s' autorisi la ratificació per lo Parlament se recorreixi al quefe del Estat pera que fassi ús de sa alta prerogativa, concedint l' *indult* á las industrias nacionals condemnadas á morir.

CALELLA

Considerant que may los pobles se fan pera 'ls governs, sino que 'ls governs se fan pels pobles, y que per lo tant es son deber atendre 'ls interessos dels mateixos;

Considerant que, passada ja la época de las conquistas, no 'ls hi queda als pobles pera viure y progressar altre medi que 'l del honrat treball; enteném que 'ls governants han d' ésser la salvaguardia del mateix, y que de no volguer ó sapiguer ferho, no poden contar més ab la confiança ni 's deuen atribuhir més la representació del país.

Enteném també que quan hi ha ji governants que 's vulguin rellevar del seus debers envers lo país, donan á aquest l' exemple pera desentendrer's d' ells.

Además acordá la reunió recordar als representants d' aquest districte en los Cossos colegislatius, en especial, y als de tots los districtes igualment perjudicats, que es son deber apelar á tots los recursos pera lograr que 'ls tractats morin en projecte; y si, á pesar de sos esforços no conseguian res, que esqueixin l' acta y tornin als seus districtes á posarse á la disposició dels seus electors.

Per mes que en las conclusions de Vich s'hi nota l'esperit mansoy dels abogats que las redactaren, no podém menos que doldrens en gran manera de la poca estima en que 's tenen las industrias nacionals. ¿Per la producció pàtria s'ha de demanar *indult*? ¿No te dret indiscutible á viurer? Certament que sí, y l'extemporánea aplicació d'aquesta paraula coloca á la flagellada producció nacional, en lo tristíssim cas del criminal que está pròxim á la forca per sos delictes.

Are, si la paraula *indult* hi está colocada no mes que pel prurito de que siga una de las tantas *frasses* ab que solen sembrar sos discursos los polítichs, també la rebutjém, ja que estém plenament convensuts de que la causa de la producció nacional es trascendental y séria, y aquest mer fet solsament, indica l'esperit que en totas las qüestions sol informar á nostres representants en lo que 'n diuhen Parlament. Y per aquestos y 'ls anteriors fets ja poden veurer los productors ahont anirán á parar fiant sos interessos á la comparsería decerts abogats que 'l mateix entenen ab industrias que ab agricultura, que ab lleys; inmiscuintse y desbaratant lo trascendental y de verdadera importancia.

L'indult, l'indult! Si 'l poble enérgicament s'oposa á la ratificació dels tractats, be es fácil que siguin nostres representants los que 's trovin en lo cas de que 'l poble faigi us d'aqueixa prerogativa pera deslliurarlos.....

Avuy 's celebrarà l'*meeting* de Vilafranca del Panadés. Ne tenim molt bonas noticias. Nos en ocuparém en lo pròxim número.

SECCIÓ POLÍTICA

Continuan en lo Congres y Senat las discussions referents als assumptos econòmichs.

En aquest últim l'embaxador de Paris senyor Leon y Castillo, cansat de sentir als conservadors com pretenen endossar al partit lliberal tota la responsabilitat dels convenis y modus vivendi actuals y en projecte, ha fet constar que si Fransa ha obtingut las ventatjas de que actualment disfruta sens darnos compensació de cap classe, se deu á las promesas fetas per 'n Canovas en persona al embaixador de Fransa, segons constan en la nota diplomática.

Heus aquí una repetició de la faula del *cazador cazado*.

Tantas n'han dit los conservadors volgüent engatussar una vegada mes als industrials de bona fe qu'encara corran, que al últim los hi ha sortit lo tret per la culata.

No podria succehir altra cosa.

Al fi y al cap lo proteccionisme del partit conservador es fals en tota la linea y no te altre objecte que atreurer la opinió pública per si aixis pot tornar al poder una bona temporada.

Fins presindint de las moltas barrabassadas comessas pels canovins en aquestos assumptos, res ho prova tant com lo pasteig á que 's dedican aquestos dias, no gosant apretar massa fort en la contra als tractats pendants d' aprobació per por de que caigui lo govern de 'n Sagasta y 's veigin ells obligats á fer lo que avuy tan censuran de la colla fusionista.

Si aixis no fos, ab una minoria tan respectable per la quantitat com en la alta Cambra tenen y ab la ajuda de las demes oposicions y ministerials descontents dels desgraciats convenis, bastaria no mes volguerho pera que s' enfonsés en lo mateix Senat tota la desdixada obra económica de Sagasta, Moret y comprasa.

Pero, cá, no es pas aixó lo que 'ls hi convé.

Lo que 'n Canovas desitja es que 'ls tractats se faigin ab la seva oposició moderada per quedar bé devant del pays y aixis al pujar ell al poder, lliure dels mals de cap de tan espinós assumpto, poguer clavar lo mort al partit contrari.

Y mentrestant que 'l felicitin las comissions proteccionistas, que se li envihin telégramas ben espressius y que encara 's confihi la sagrada defensa del treball nacional casi exclusivament á mans de gent tant hipócrita.

Tot aixó no será mes que la esqueneta que li farán certs industrials carregats de mansuetut, pera que s' enfilí altra vegada al cim del poder rodejat de una aureola ficticia de proteccionisme.

Y..... rodi la bola.

Afortunadament 'l poble se 'n va cansant y podria mol ben ser que tot aixó dels tractats acabés d' una manera ben distinta de la que molts se creuen.

¡Tant de bó!

Lo duch de Tetuan dirigintse al senyor Moret, ha declarat que si un embaixador, com ha fet lo senyor Leon y Castillo, l' hagués rectificat essent ell ministre, l' hauria destituït en l' acte.

Encara que li sobrés rahó al embaixador que l' hagués rectificat?

Home, aixó fora una etzagallada.

Llavors, diguin que 'l càrrech de ministre vindrá á ser una patente de..... domador de fieras ó de cabo de vara.

¿No diuen que la rahó s' dona á un moro?

Donchs perque no darla á un cristiá y embaixador per mes senyas, quan la tingui?

Vaya una manera d' interpretar la autoritat ministerial aquestos conservadors de á quarto 'l rengle.

¡Y per fer aixó hem tingut de vessar *nuestra sangre* en defensa dels drets individuals, de la llibertat y de la *democracia*!

¡Ay senyor! y quina feyna 's prepara pera 'ls vigilants de Sant Boy!

A la Diputació Provincial de Barcelona sembla que certas conclusions dels *meetings* fins are celebrats en defensa del treball nacional, no se li han sentat gayre be y per lo tant te por d' adherirshi.

Are veigin qui ho diria!

¡Una Diputació tan entusiasta, que fins ha anat á Madrid demanant de porta en porta un bossi de caritat per la industria de la terra, que vol fer una tirada dels discursos soporífers del Duch de Tetuan, no atrevir-se á fer sevas las conclusions dels *meetings* que van celebrantse!

¡Tan enérgica que semblava!

Vaya no 'ns en sabém avenir. Si sembla mentida!!!

En lo *meeting* de Vich y en una de las conclusions hi ha un parráfo que suposém no'l degueren pensar gayre los encarregats de radactarlas.

Diu que si res hi val y los tractats han d' aprobarse, se dirigiran á la Reina á demanar *indult* pera la industria ó 'l treball nacional condemnat á mort.

Sempre haviam entés nosaltres que l' *indult* significava misericordia y compasió, may legalitat y justicia.

Per un criminal condemnat per la Justicia, pot demanarse *indult*, enhorabona, encara que aixó sol ja signifiqui lo reconexement de las sevas faltas.

Pero pel treball honrat d' un país que governs ineptes volen ensorrarlo, no *indult*, justicia es lo que hem de demanar y ab lo cap ben alt, que la rahó 'ns ampara.

OBRERS CATALANS Y ANDALUSOS

La Andalucia de Sevilla fa la següent ressenya entre 'ls obrers andalusos y catalans:

«Los obrers andalusos son, en sa inmensa majoría, treballadors del camp per ser son país eminentment agrícola: son dócils sóbris, respectuosos é inteligents y viuhén atinguts á un jornal escás. Solament los de la comarca de Jerez guanyan bon diari per la especialitat de son treball en las vinyas, pero es una temporada. Prescindint d' aquets últims, los campesins de las demés comarcas y provincias andalusas, rara vegada se mostran satisfets á pesar de que la fam crida casi constantment á sas portas. No guanyan pera mal menjar y vestir, viuhén al dia y per aixó no coneixen ni poden practicar «l' estalviament». Menjan malament y beuhén aigua. Lo dia que no treballan demanan lo pa fiat, que després pagan ab novas privacions y no obstant sempre están alegres. Surten de sos apuros del any en lo temps de segar, que emprenen en cuadrillas y 'l treball es tan fort en aquest clima abrasador, que 'ls catalans mes sapats no ho resistirían, menos encara si, com aquells, s' alimentessin sols ab gaspatxo fet de pa, aigua, oli, vinagra y sal.

L' obrer catalá, en gran part industrial, guanya lo doble, lo triple ó 'l quadruple del andulús, y per aixó adquireix l' hábit

del «estalviament», base de son benestar y prosperitat, Lo tipu «dona obrera» abunda en Catalunya y son treball, ben retribuït, permet á las fillas y esposas ajudar á sos pares y marits al sosteniment de la familia, mentres que en Andalucia aqueix tipu es molt escás, fora de las fàbricas de tabacos. Consti també que l' obrer catalá, campesi ó de fàbrica, no se senta á menjar sens tenir lo ví per endevant y 'l mateix los criats dels dos sexes que serveixen en las casas particulars,

Ara be: donadas las condicions en que viuen los obrers andalusos, tan distintas de las dels catalans, llògicament se dedueix, que en los primers havia de arraigar la mala llevor del anarquisme mes fàcilment que en los segons y no obstant los fets demostran lo contrari».

Lo colega de Andalucia olvida lo principal factor que explica lo perquè ha fructificat la mala llevor entre una part de la classe obrera de Catalunya, ó sia 'l contacte ab lo mes podrit y abjecte d' altrás nacions, que á ciencia y paciència de las autoritats s' han albergat en nostra hermosa terra. Per fortuna en Catalunya l' obrer dolent constituheix la escepció y abunda l' honrat, sobrí y laboriós y que tan merescudament ha sigut ensalsat per propis y extranys.

Per lo demés, lo colega sevillá olvida que precisament en Andalucia es ahont ha pres pavorós vol la cuestió social, y basta citar la ma negra, l' anarquisme de Jerez y la llaga perenne del bandolerisme.

DUAS VETLLADAS

Lo passat dijous celebraren las duas Associacions Católicas d' aquesta ciutat, respectivament en los propis locals ab una vetllada literaria-musical, l' arribada de nostres compatricis que anaren á Roma á tributar homenatge al soberá pontífice Lleó XIII en la peregrinació nacional d' obrers que acaba de verificarse.

La festa de l' Associació de Católichs estava presidida per los Reverents párrocos de Sant Feliu y de la Puríssima Concepció, lo Rector de las Escuelas-Pías, lo President de l' Associació y D. Manuel Pascual de Bofarull, individu de la Junta Diocesana de la Peregrinació ocupant lo estrado varis PP. Escolapis, lo Registrador de la Propietat, varis representants de la Rda. Comunitat de Sant Feliu, del Centre Catalá y d' altres associacions.

Después d' una ben executada sinfonia al piano á quatre mans llegí lo soci Sr. Sanllehi en representació del romeus de l' Associació, un sentit discurs descriptiu de la romeria y segu' ren alternant ab varias pessas musicals lo Reverent P. Capdevila llegint una bonica poesia alusiva á la peregrinació y lo D. Pau Llobet ab un entusiasta discurs de benvinguda als romeus.

Comensá la segona part ab la execució al piado y violi d' un Aire del Rey Lluís XIII y seguidament D. Manuel Pascual pronunciá un enérgich discurs de felicitació á las Associacions Católicas puig que á ellas, digué, se deu lo éxit marvellós de tan important manifestació dels sentiments católichs d' Espanya.

Intercalat també ab varias pessas de música y cant, llegí un bonich discurs lo Reverent P. Torres y lo Sr. Ustrell una poesia del P. Vidal; lo P. Capdevila abocá un rengle de cantars chispejants com ell sap ferlos, y finalment doná las gracias lo Reverent Rector de la Puríssima Concepció Sr. Gumbert ab un discurs recomenant la perseverancia en la fé católica de la qual tan bona mostra acabava de donar la ciutat de Sabadell.

La Vetllada de la Academia Católica, celebrada també en obsequi á la felis arribada dels Peligrins que acaban de oferir sa inquebrantada adhesió á la venerable figura de Vicari de Nostre senyor Jesucrist Lleo XIII, fou notable baix tots conceptes.

Completament plé lo Saló de actes de la Academia per una distingida concurrencia ansiosa de rebre las impresions dels socis que debian pendre part en la vetllada. Lo Reverent Dr. Feliu Sardá, que presidia la festa tenia á sos costats lo President de la societat, representants de la Rda. Comunitat de Sant Feliu, Conferencia de Sant Vicents, Centre Catalá y altrás associacions y particulars, donant comens lo Reverent Conciliari ab un bonich discurs de «Benvinguda» als pelegrins, que fou molt aplaudit, seguidament los senyors Plans y Casas executaren al piano y armonium una marcha triunfal, titulada Espanyols á Roma, composta per lo professor Sr. Plans, y tot seguit comensá la resenya de la peregrinació donant comens lo «embarch en Barcelona» per lo Sr. Casajoana. «En alta mar» treball xistós del Sr. Bosch. «Lo primer saludo á la terra Pontificia» enérgica descripció del Sr. Fonoll, «Espanya á Roma» per lo Sr. Picart. «La audiencia Papal» per lo Sr. Barata y lo «Retorn á la Pátria» per lo Sr. Cuadras, travalls tots ells descriptius de las impresions rebudas durant la seva estada en la Ciutat Eterna. Los Srs. Casas y Plans executaren varias pesas musicals que sigueren molt del agrado dels concurrents y acabá la festa donant las gracias lo Reverent D. Feliu Sardá invitant á tots per la festa del Aplech, á la Romeria que tots los anys se fá per rebre lo pá Eucaristich als peus de la Vergé de la Salut, com també á la vetllada que lo mateix dia tindrà lloch á la Academia per la secció de la Catequística.

Satisfetas poden estar abdós societats católicas de las festas que celebran y que nosaltres fem vots porque sovintejin mes y mes aquets acte

ahont tant hi campejan los sentiments de Pàtria y de fè ja que ab ells y sols ab ells havém d' alsar lo nivell moral de nostre poble.

ATENEU TARRASSENCH

Segon Certàmen Literari de 1894

Altra vegada l' Ateneu Tarrassench ha iniciat un Certàmen literari que 's celebrarà en lo dia 2 de Juliol prop vinent á dos quarts de quatre de la tarde en lo Teatre Principal d' aquesta ciutat. A dit efecte, lo Jurat calificador que sotscriu, convoca á tots los escriptors al esmentat concurs, ab arreglo al següent:

CARTELL

1.er S' adjudicarà la *Flor natural* á la mellor poesia de tema lliure. Segons l' antiga costum, lo qui obtingui aquest premi, anomenat d' *honor y cortesia*, deurà entregarlo á la dama per ell elegida, la que proclama da *Reyna de la festa*, tindrà á son càrrech, la repartició dels demés premis, desde son trono.

2.ª Premi de l' Ateneu Tarrassench consistent en una *planxa artistica d' argent* ab la inscripció corresponent, alusiva á la festa y al premi, que s' entregarà á qui millor tracti en prosa catalana ó castellana, la «Influencia del Ateneu en lo desenrotlló, cultura y morigeració de las classes obreras en las poblacions industrials; y major profit dels fins morals y materials dels mateixos, si contribuyexen á son foment, las classes acomodadas.»

3.ª Premi de S. A. la Infanta Isabel. Un *joch complet d' escriptori, de metall platejat* á la poesia que ab mes inspiració enaltexi al obrer dignificat pel treball, base de la felicitat de sa familia.

4.ª Lo Exm. Sr. D. Ramón Larroca Gobernador Civil de Barcelona, otorga un *objecte artístich* á la més bella poesia patriótica.

5.ª Lo M. I. Ajuntament de Tarrassa ofereix un *objecte d' art* á lo mes ben escrita memoria en catalá ó castella sobre 'l següent tema; «Conveniencia de la descentralisació municipal.»

6.ª Premi del Diputat a Corts pel districte D. Alfons Sala y Argemí, de una *escribania d' argent*, adjudicable al mellor treball en prosa ó vers sobre las «Excelencias y ventatjes de la reunió y armonia que sempre dehuen regnar entra 'l capital y 'l treball.»

7.ª Lo Sr. Jutje Municipal de aquesta ciutat D. Joseph Margarit dona 'l premi de la obra de *Agricultura y Zootecnia* de D. Joaquim Ribera, pera la composició en prosa que mellor desenrotlli aquest tema; Medis que dehurian emplearse pera resoldrer la crisis agricola que sofreix 'l pahís.»

8.ª Un *objecte d' art* ofert per l' Institut Industrial de Tarrassa y destinat al mellor treball al tema; «Sistema higiènich que seria mes convenient adoptar en los locals destinats á la fabricació llanera.»

9.⁶ Premi de la Càmera de Comers de Tarrassa consistent en altre *objecte d'art* otorgable al millor escrit sobre 'l tema: «Donada la situació actual del país quin es 'l règimen econòmic que convé adoptar á España per lo que respecta á las relacions mercantils ab las demás nacions d' Europa y América?»

10.⁶ Altre *objecte d'art* de la Comissió Directiva de la Societat fundadora del Reyal Col·legi Tarrassench, ofert al desenrotlló del tema «La educació estètica com á complementaria dels estudis científich-literaris.»

11.⁶ Premi del Circol Egarench consistent en un *objecte d'art* al qui millor canti en valentas é inspiradas estrofas «La importancia histórica y 'l progrés industrial de Tarrassa.»

12.⁶ Altre premi del Cassino del Comers, de un *objecte artístich* al qui millor probi las «Ventatjes que poden reportar á las classes socials, las Societats recreativas.»

13.⁶ Un *objecte d'art* del Cassino Industrial Tarrassench á qui mes atinadament demostri «Quin benefici pot reportar una Societat essent recreativa y benèfica á la vegada.»

14.⁶ Lo Centre Mèdic ofereix altre *objecte d'art*, al millor treball que fundat en los diversos sistemes mèdichs descriga ab claretat «la falta de base científica del sistema homeopàtic.»

15.⁶ Premi del Sr. D. Lluís de Ramón, Baró de Corbera. Un *objecte d'art de brouzo* á la millor memòria respecte al tema: «La il·lustració dels poble es la base de son desenrotlló econòmic.»

16.⁶ D. Joaquim M.ª de Paz dona un exemplar de la obra *Escritos Económicos* de D. Joan Güell y Ferrer, pera la memòria que demostri, que «No pot esser home d' Estat útil al seu país, l' home públic que en la época moderna no hagi dedicat profonds estudis á las qüestions econòmicas.»

17.⁶ La *Revista Tarrasense* dona una *ploma d'argent* ab incrustacions d' or y ab lo emblema de la Republica, pera la memòria que millor demostri que «La Republica es una de las formas de Govern que s' apoyan ab 'ls principis absoluts de justicia y de progrés, y que essent descentralisadora, es la que millor garantisa 'l foment de la producció nacional.»

18.⁶ La *Gaceta de la producció lanera* ofereix un *objecte d'art* á la millor «Descripció inédita d' una de las màquines avuy en ús á la industria llanera, sa utilitat, resultat y milloras de que siga susceptible.»

19.⁶ La *Comarca* dona las obras històriques de D. Joseph Ventalló y Vintró, tituladas *La ciudad de Egara*, *La Ciudad de Tarrasa* y *La Nueva Cataluña*, á la poesia catalana ó castellana que mes bé «descriga algun succés gloriós de l' antiga Egara ó de la moderna Tarrassa.»

20.⁶ Premi de la revista *Egara*, consistent en una *rama de llaurer d'argent* al millor treball que compendihi clara y concisament en prosa catalana 'l següent tema: «Definició del regionalisme: sos fonaments històrichs: sos progressos actuals: considerat com idea moderna: sa pràctica en lo previndre.»

NOTA.— Se publicará un cartell suplementari, si 's reben nous premis.

B A S E S:

1.ª Lo Jurat concedirà tants accésits y mencions honorífiques com cregui convenient.»

2.ª Tots 'ls treballs literaris haurán d' ésser inèdits podentse presentar escrits en catalá ó castellá tots 'ls que no s' expressa, en los respectius temas, en quina llengua dehuen ésser compostos.

3.ª Se reserva 'l Jurat per un any á comptar desde 'l dia de la festa, la propietat de las composicions premiadas.

4.ª La remissió dels treballs se farà al domicili del Secretari (Sant Antoni 66, Tarrassa) avans del 16 de Juny pròxim, acompanyats d' un plech clos contenint 'l nom de l' autor y duhent en 'l sobrescrit, títol y lema de la composició.

5.ª No s' entregarán 'ls premis á altre persona que al autor ó á la que aquest hagi indicat prèviament.

6.ª S' anirán fent publichs, á mida que 's vagin rebent, 'ls títols y lemas dels treballs enviats, y ab la corresponent anticipació 's publicará també 'l fallo del Jurat.

7.ª Los plechs dels noms dels escriptors no premiats, serán cremats á l' acte de la festa.

Aquest cartell fou escrit y firmat á la Ciutat de Tarrassa, als 15 d' Abril de 1894, per los individus del Jurat calificador: JOAQUIN M.^a DE PAZ, *President*.—FRANCESCH UBACH Y VINYETA.—FRANCISCO DE S. MAS-PONS Y LABROS.—BONAVENTURA BASSEGONA.—J. AYNÉ Y RABELL.—ALFONS SALA.—P. AUTONELL Y GUARDIOLA, *Secretari*.

L I T E R A T U R A

* * *

Tristesa sento en lo cor
que sobrix pels ulls, ab llàgrimas,
tristesa sento, amor meu,
des que visch ple d' anyoransa,
¿Quan vindrá aquell jorn ditxós
que tu y jo esperém ab ànsia;
¿quan vindrá l' oreig gentil
á refrescar nostra cara,
tot esmentantnos recorts
d' eixos temps de greus migransas.
¿Quan vindrá lo mes florit
á perfumarnos la cambra
tot dihente baix, baixet,
amor meu, esposa, abràssam;
¿quan vindrá! ¡oh Deu! aquell jorn
que abdós esperém ab ànsia
trasplantats al paradís
que 'ns farém en nostra casa.

J. NOVELLAS DE MOLINS.

CONSISTORI DELS JOCHS FLORALS DE BARCELONA

VEREDICTE

PREMIS ORDINARIS

Flor natural.—Número 70.—*Scherzo*. Lema: Primerench.

Accéssit primer.—Núm. 115.—*La mort de la nina*. Lema: Passer mortuus est meæ puellæ.

Accéssit segon.—Núm. 80.—*La mort del aucell*.—Lema: Abandonat.

Englantina d' or.—Núm. 123.—*La Sardana*. Lema: Ceres.

Accéssit primer.—Núm. 64.—*La pubilla catalana*. Lema: A la gentil...

Accéssit segon.—Núm. 152.—*Lo tambor de Sampedor*. Lema: Re-taplám.

Viola d' or y d' arjent.—No s' adjudica.

Accéssit primer.—Núm. 100.—*Darrera esperança*. Lema: Com passa 'l temps, Maria,... etc.

Accéssit segon.—Núm. 116.—*Un epissodi de Pasco-Florido*. Lema: ¡Hossanna Filio Dabid!

PREMIS EXTRAORDINARIS

Premi ofert per lo «Centre Excursionista de Catalunya».—Núm. 12.—*Del fons d' una caixa*. Lema: Témpera mutantur... etc.

Premi ofert per lla «Associació de Propaganda Catalanista».—Núm. 182.—*Institucions per Catalunya*. Lema: Gloria majorum posteris lumen. (Salusti.

Premi ofert per don Joan Pons y Massaveu.—Núm. 165.—*Monólech de soltera*. Lema: Gemechs de tórtora.

Premi ofert per la Excm. Diputació provincial de Tarragona.—Núm. 130. *L' arch de Bará*. Lema: Robusta mole que no aplastó el tiempo... etc.

Accéssit. Núm. 183. *Datos para la historia de las creus de pedra de Catalunya*. Lema: Per ésser gran avuy te despertares—á la ombra de la creu. (J. Verdaguer.)

Los demás premis no s' adjudican.

Lo que 's fa publich pera coneixement dels interesats.

Barcelona 27 d' Abril de 1894.—Lo president, *Joseph Balari y Jovany*.—Lo Secretari, *Manel Rocamora*.

NOVAS

Lo vinent diumenge á la nit, primera festa del Aplech, celebrarà 'l Centre Catalá, una Vetllada-Concert que promet estar concorreguda.

En lo vinent número donarém detalls de la mateixa.

Nostre amich lo jove industrial catalanista don Jaume Bozzo ha sofert la inmensa desgracia de perdre á son pare, víctima de llarga y terrible malaltia.

Nos associém al fondo sentiment de nostre bon amich y de la seva apreciable familia.

Aviat donará una serie de funcions en lo Teatre Lirich de Barcelona la companyia italiana del célebre Novelli, avans d'embarcarse pera America. Entre las obras que posará en escena figuran *Mariana* de Echegaray, *La Dolors*, de Feliu y Codina, y *L' Anima morta*, de Guimerá.

Avuy diumenge celebrará sa tradicional fira de Maig la vehina ciutat de Tarrasa.

Avuy 's celebrará en la població de Vilafranca un gran meeting de protesta contra 'ls projectats tractats de comers.

En las eleccions hagudas darrerament á Sant Pol de Mar pera la renovació parcial del Consell del Centre Catalá, foren nombrats los senyors Castells, Gispert y Pujol.

Lo «Centre Escolar» de Vilafranca 'ns ha fet l' obsequi de convidarnos á la festa de distribució de premis del Certámen científich-literari que saben nostres lectors, acaba de celebrar la aixerida associació. No hem de dir que la elegant esquela de convit, y 'l programa de la festa en ella estampat, son redactats en la estimada llengua catalana que 'ls joves escolars de Vilafranca honran com es degut.

Diu nostre company *La Veu de Catalunya*:

Lo meeting celebrat diumenge á Olot fou una verdadera y genuina demostració popular, puix las queixas que en ell s' exposaren de la gestió económica del Govern exian dret del cor ab lo llenguatge directe dels ofesos y purjudicats. La gran gentada que aná á oirlas s' hi associá axis ab major conexemet y sinceritat. De manera que, per haverse celebrat aquest meeting com deuen practicar-se en nostra terra totas las manifestacions del verdader esperit públich, sembla ser lo més digne d' atenció de quantas manifestacions populars assí se han fetas contra 'ls tractats.

Al lo títol de *Doctrina Catalanista*, y magníficament estampat en la impremta de nostre setmanari, ha publicat en Fidel Constant, un elegant folletet, destinat á la propaganda dels sentiments catalanistas. Lo intent del autor del llibret sembla haver sigut donar fórmulas del amor á la patria catalana, fácils d' entendre y retenir per la gent senzilla.

L' alcalde de Zaragoza ha nombrat la comissió encarregada d' organisar un festival pera quan arribin á dita capital los coros de Clavé. Dita

comissió la componen dos diputats provincials, los regidors senyors Sata, Pardo y Ponte, lo major de plassa, los presidents dels cassinos, corporations, cambra y societats, lo de la associació de Sant Lluís Gonzaga, 'ls directors dels periódichs locals, los de las escuelas de Música, Orfeo sarragossá y l' empresari de la plassa de Toros senyor Navarro.

La Junta Permanent de la *Unió Catalanista* ha fixat definitivament los dias 13 y 14 del vinent Maig, pera la reunió á Balaguer de la tercera Assamblea. A judicar pel número de delegats de las diferentas comarcas de Catalunya que han promés assistirhi y per l' interés que desperta 'l tema: «Bases pera la tributació de Catalunya, segons los principis regionalistas» que en la mateixa han de discutirse, dita Assamblea será tant ó més important que las celebradas per la mateixa *Unió* en los dos anys anteriors, á Manresa y á Reus.

Avuy en la gran sala de la Llotja de Barcelona se celebrará la festa festa de los Jochs Florals.

Retallém de nostre company de Vilafranca *Las Cuatro Barras*:

«Lo diumenge prop passat tingué lloch en lo «Centre Catalá» una reunió molt més numerosa que la del primer día, ab objecte de tractar de la conveniència de fundar lo Gremi Agrícola municipal de Vilafranca. Esposada per lo Sr. President del Centre la necessitat imprescindible de unir en un sol llas de germanó als dos factors de la riquesa, lo capital y 'l treball pera treballar junts contra lo gran número de plagas que pesan sobre la agricultura entre las malalties de las vinyas, los excessius tributs que li carregan y lo que es pitjor encara la tivantó de ralacions que hi ha entre propietaris y treballadors; cosas totes que 'ns portan á passos agegantats cap á la ruina d' aquesta avans tan rica comarca del Panadés, y després de varias atinadas consideracions conduhents á demostrar las ventatjas que la constitució del Gremi podria reportarnos, pregá á la concurrència que si estava conforme ab lo manifestat y algun dels assistents volia fer un de la paraula pera esposar alguna idea, podía ferho.

Alguns dels senyors concurrents prengueren la paraula pera adherirse á lo dit per lo Sr. Secases y després de nombrarse una Junta definitiva composta de tres treballadors y tres propietaris baix la presidencia del Sr. President del Centre pera redactar los Estatuts y Reglaments, se acordá tornarse á reunir lo proxim diumenge pera sa discussió y aprobació.»

Enviém á nostre bon amich y coloborador, l' entússiasta catalanista don Jaume Bozzo, l' expressió del nostre condol per la desgracia que acaba d' experimentar ab la mort de son volgut pare ocoreguda fá poch dias á Barcelona.

Al bon amich y á sa apreciable familia los hi envia LO CATALANISTA lo mes sentit péssam.

En Manresa s' está estampant un tomo de poesias del malaguanyat patriici D. Antoni Camps y Fabrés; precedidas d' un interessant prólech del canonge Mossen Jaume Collell.

Esperém poder saboreijar prompte tal volum del celebrat escriptor manresá.

Lo passat dijous al demati 's verificá l' escrutini general de las eleccions pera diputat á Corts, essent proclamat Diputat l' independent (segons lo *Diario de Barcelona*, ministerial) D. Timoteo Bustillo López, per 2401 vots més que son contrincant D. Vicents Blasco Ibáñez que 'n tingué 1708.

Lo nostre company *Setmanari Catalá* de Manresa, en follets apart ha repartit imprés lo discurs pronunciat per D. Ferrán Alsina en lo *meeting* verificat á Tarrassa en protesta á l' aprobació als tractats de comers.

A n u n c i s

HISTORIA DE CATALUNYA

ESCRITA EN CATALÁ
PER

Antoni Anlestad y Pijoan

de la Real Academia de bonas Lletres de Barcelona, de la Academia de la llengua Catalana, ex-President de l' Associació Catalanista d' Excursions Científicas, etc., etc.

DOS VOLUMS EN CUART MENOR, 10 PESSETAS

En lo volum primer, de mes de 400 planas de lectura, se relata la historia de la nostra pátria fins á la mort de Jaume I lo *Conquistador* (en lo darrer ters del sigle XIII) seguint en lo volum segon de 552 planas, la narració dels fets més gloriosos de nostre terra fins al acabament de la guerra de la independencia en 1814.

Aquesta obra, de la qual se 'n han ocupat ab gran elogis los principals diaris y periódichs de Catalunya, 's troba de venda, á Barcelona, en lo magatzém de paper de Joan Almirall y Forasté, carrer de la Primpcesa, número 16, y en las llibrerias de Verdaguer, Lopez, Puig, Durán y *L' Avenç*.

CADA VOLUM SOLT 5 PESSETAS

MARIA DE MONTPELLER

DRAMA EN 4 ACTES Y EN VERS

original de

D. JOSEPH M. VALLS Y VICENTS

se ven en la llibreria de D. Alvar Verdaguer, Rambla, 5, devant del Liseo

PREU: 2 PESSETAS

Monografia de la parroquia de Sant Julià de Altura

PER

DON JOSEPH SOLER Y PALET

ab un prólech del Il·tre. Sr. D. JAUME COLLELL

Canonge de la Seu de Vich.

Aquest volúm, I de la «Biblioteca Històrica tarra senca» es de mes de 90 planas en quart é imprés esmeradament, trovantse de venda en la impremta de LO CATALANISTA, Calderon, 36 y en lo Centre de suscripcions de Llorens Lladó, Rambla.

Dipòsit de pianos

de la fàbrica **ESTELA Y BERNARREGI**, la mes acreditada en sa classe

UNICH REPRESENTANT EN SABADELL

JOAN COMAS FAURA

Se venen de tots preus al comptat y á plassos á DOS DUROS setmanals. Tots los pianos d' aquesta casa son assegurats de tot defecte de construcció per 10 anys.

Se 'n venen també á cambi de tota classe de mercancías; com son panyos y tota mena de gèneros que puguin convenir al venedor.

Aquesta casa 's cuyda de tota classe de reparacions y afinacions per delicadas que sian.

Dirigirse al carrer de Colomer, 24: **JOAN COMAS FAURA**

Impremta de Pere Tugas, Carrer de Calderon, 36, Teléfo. núm. 186.—SABADELL.